Số: 785/UBND-KT
Thời gian ký: 09/09/2021 16:46:25 +07:00

BÁO CÁO THAM LUẬN
Tại "Hội nghị trực tuyến Thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng chống dịch Covid-19"

Kính thưa: Chủ trì Hội nghị.

Thưa: Quý vị đại biểu.

Tính đến 8 tháng đầu năm 2021, Đồng Tháp đã được Cục Bảo vệ thực vật (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) bàn giao 104 mã số vùng trồng và 14 cơ sở đóng gói quả tươi xuất khẩu sang Trung Quốc, gồm: 72 mã số vùng trồng xoài, với diện tích 4.226 ha; 11 mã số vùng trồng nhãn, với diện tích 402 ha; 15 mã số vùng trồng mít, với diện tích 296 ha và 06 mã số vùng trồng thanh long, với diện tích 106 ha. Tuy nhiên, có 02 mã số vùng trồng và 01 mã số cơ sở đóng gói xuất khẩu xoài sang Trung Quốc (VN-DTOR-0017, VN-DTOR-0018, VN-DTOR-0019, VN-DTPH-001, VN-DTPH-002) đã ngưng hoạt động, do bị phát hiện đối tượng kiểm dịch thực vật của nước nhập khẩu, nhưng tại vùng trồng không có sản lượng bán cho doanh nghiệp xuất khẩu sang Trung Quốc, do đó, đã làm ảnh hưởng đến uy tín và thương hiệu xoài Cao Lãnh của Đồng Tháp.

Bên cạnh đó, Đồng Tháp đang thực hiện giãn cách xã hội theo Chỉ thị số 16 của Thủ tướng Chính phủ về các biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 trên toàn tỉnh, đã tác động mạnh đến việc phát triển kinh tế của Tỉnh. Các doanh nghiệp đã và đang hoạt động theo phương án "3 tại chỗ", "4 tại chỗ" trong thời gian giãn cách xã hội theo quy định đối mặt với không ít khó khăn, đặc biệt là các doanh nghiệp chế biến thủy sản (cá tra) do phát sinh quá nhiều chi phí như chi phí thuê người lao động tăng, vận chuyển nguyên liệu, hàng hóa khó khăn, đa số người lao động không muốn tham gia phương án "4 tại chỗ", lực lượng lao động tại các doanh nghiệp giảm từ 30 - 50% lao động so với trước đây. Hiện có 9/14 cơ sở đã được cấp mã số ngưng hoạt động do không có đơn hàng đóng gói xuất khẩu sang Trung Quốc; đồng thời, không đảm bảo các điều kiện hoạt động theo phương án "4 tại chỗ", tình hình vận chuyển hàng hoá gặp khó do qua nhiều chốt kiểm soát phòng chống dịch bệnh Covid-19. Từ đó, chỉ số sản xuất công nghiệp tính đến cuối tháng 8/2021 giảm 27,17% so với tháng trước và giảm 59,1% so cùng kỳ năm 2020.

Về tình hình xuất khẩu, lũy kế 8 tháng đầu năm ước đạt 821 triệu USD (không kể tái xuất xăng dầu), đạt 74,7% với kế hoạch, tăng 26 % so với cùng kỳ. Trong đó: *(1)* Kim ngạch xuất khẩu thủy sản đông lạnh ước đạt 469 triệu USD, đạt 62,5% so với kế hoạch, tăng 14,8% so với cùng kỳ; *(2)* Xuất khẩu gạo ước đạt 83 triệu USD, đạt 55,3% so với kế hoạch, tăng 4,7% so với cùng kỳ. Các doanh nghiệp đã xuất khẩu được 94 thị trường. Cơ cấu thị trường xuất khẩu hàng hóa: Châu Á chiếm tỷ trọng 52,4%, Châu Mỹ chiếm 27,9%, Châu Âu chiếm 18%, còn lại là các thị trường khác. Riêng thị trường Trung Quốc, 08 tháng đầu năm 2021, xuất khẩu được 118,2 triệu USD (tăng 23% so với cùng kỳ năm 2020), chiếm tỷ trọng gần 20% kim ngạch xuất khẩu hàng hoá của Tỉnh. Trong đó, mặt hàng thủy

sản chiếm 75% kim ngạch xuất khẩu của Tỉnh sang Trung Quốc. Đến nay, hàng hóa của Đồng Tháp đã có mặt trên 150 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

Trước tình hình dịch Covid-19 đang diễn biến phức tạp như hiện nay, việc xuất khẩu một số loại nông sản, trái cây sang thị trường Trung Quốc vẫn còn gặp nhiều khó khăn khi Trung Quốc liên tục tăng cường áp dụng các tiêu chuẩn về kiểm dịch nguồn gốc, xuất xứ, nhãn mác; cũng như kiểm soát chặt về tiêu chuẩn chất lượng hàng hóa, vệ sinh an toàn thực phẩm đối với mặt hàng nông sản, hoa quả, trái cây, thủy sản nhập khẩu từ Việt Nam.

Đồng thời, việc sản xuất trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp nói riêng, các tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long nói riêng vẫn còn vẫn còn quy mô nhỏ, lẻ, phân tán, tự phát, phát triển manh mún và theo phong trào, dẫn đến tương đối khó trong việc kiểm soát được nguồn cung sản phẩm xuất khẩu. Chất lượng các mặt hàng nông sản chưa đồng đều, khó kiểm soát vấn đề an toàn, cũng như áp dụng các tiêu chuẩn của thế giới về truy xuất nguồn gốc. Về khách quan, sản xuất và tiêu thụ nông sản hiện nay vẫn còn thiếu liên kết theo chuỗi sản phẩm từ khâu sản xuất, thu hoạch, chế biến đến phân phối, tiêu thụ, xuất khẩu; thiếu sự liên kết sản phẩm theo vùng, theo địa phương, trong đó, doanh nghiệp tiêu thụ chưa được coi là một yếu tố hạt nhân, then chốt trong chuỗi này, dẫn đến việc tổ chức sản xuất chưa đạt hiệu quả cao và gặp khó khăn lớn khi dịch bệnh Covid-19 đang bùng phát như hiện nay.

Hơn nữa, hệ thống văn bản, thông tin, cơ sở dữ liệu phối hợp quản lý mã số vùng trồng và mã số cơ sở đóng gói phục vụ xuất khẩu chưa chặt chẽ từ Trung ương đến địa phương và ngược lại; chưa có văn bản quy định về chế tài xử lý vi phạm trong trường hợp tổ chức/cá nhân mạo danh mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói xuất khẩu gây ảnh huởng đến uy tín chất luợng nông sản địa phương (như sự việc đã xảy ra tại Đồng Tháp vào năm 2020).

Kính thưa Quý đại biểu!

Để thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng chống dịch Covid-19, nhân dịp Hội nghị, tỉnh Đồng Tháp có một số kiến nghị, đề xuất như sau:

1. Đề nghị Chính phủ chỉ đạo Bộ Công Thương, Bộ Y tế và các Bộ ngành liên quan có hướng dẫn chung, tháo gỡ khó khăn đối với các doanh nghiệp đang hoạt động "3 tại chỗ" "4 tại chỗ" để sớm khôi phục lại hoạt động sản xuất, kinh doanh, đẩy mạnh xuất khẩu với mục tiêu vừa đảm bảo phòng chống dịch, vừa bảo đảm phát triển kinh tế.

2. Đề nghị Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Nghiên cứu giảm thiểu tối đa các quy trình kiểm dịch thực vật trong phạm vi cho phép để tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất đẩy mạnh xuất khẩu chính ngạch, đáp ứng các yêu cầu từ phía doanh nghiệp nhập khẩu của Trung Quốc.

- Xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia quản lý nông sản xuất khẩu (chủng loại, sản lượng, mã số vùng trồng, mã số cơ sở đóng gói, doanh nghiệp xuất khẩu,...) thông tin 02 chiều từ Trung ương đến địa phương và ngược lại, nhằm phối hợp

kiểm tra, đối chiếu và giám sát chặt chẽ nhằm hạn chế mạo danh mã số vùng trồng, tăng cường minh bạch thông tin sản lượng xuất khẩu theo quy định.

- Trình Chính phủ ban hành Nghị định quy định chi tiết thực hiện Điều 64, Luật Trồng trọt về quản lý và cấp mã số vùng trồng; ban hành Thông tư hướng dẫn cấp và quản lý mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói nông sản; bổ sung quy định xử phạt vi phạm hành chính trong việc sử dụng mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói, truy xuất nguồn gốc sản phẩm.

- Phối hợp với các Bộ, ngành Trung ương xem xét, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành chính sách miễn, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp và hỗ trợ lãi suất cho doanh nghiệp đầu tư kho lạnh trữ hàng thuỷ sản, trong điều kiện khó khăn do dịch bệnh Covid-19 đang diễn ra hiện nay.

3. Đề nghị Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp Bộ Công Thương kịp thời cập nhật tình hình giá cả, những biến động của thị trường thế giới, dự báo tình hình thị trường xuất khẩu để phổ biến, hướng dẫn tới các hiệp hội, doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, hộ sản xuất để định hướng, tổ chức kế hoạch sản xuất, kinh doanh cho phù hợp, kịp thời chuẩn bị và ứng phó với những biến động của thị trường.

4. Đề nghị Bộ Công Thương:

- Hỗ trợ mở rộng kênh kết nối giao thương, hỗ trợ doanh nghiệp xuất khẩu giải phóng lượng hàng tồn kho hiện tại do ảnh hưởng bởi dịch Covid-19; tiếp tục hỗ trợ doanh nghiệp cập nhật kiến thức về hội nhập quốc tế, các cơ hội từ các FTA để tìm giải pháp phát triển thị trường và tháo gỡ rào cản để thâm nhập các thị trường mới. Củng cố và mở rộng thị trường xuất khẩu, tận dụng tối đa lợi thế từ các Hiệp định thương mại tự do (FTA) đã có hiệu lực.

- Tiếp tục hỗ trợ doanh nghiệp trong công tác xúc tiến thương mại, tìm kiếm thị trường xuất khẩu các mặt hàng thế mạnh của Đồng Tháp như: gạo, thủy sản, xoài,... Đồng thời, thông qua Đại sứ quán, Tổng lãnh sự Việt Nam tại thị trường các nước, rà soát, cập nhật, theo dõi sát nhu cầu, thị hiếu tiêu dùng và cơ chế, chính sách nhập khẩu của từng thị trường thông tin kịp thời đến cho địa phương, nhằm định hướng cho doanh nghiệp có kế hoạch sản xuất kinh doanh, xuất khẩu cho phù hợp; cũng như chủ động phối hợp, ngăn ngừa, giải quyết sớm các vụ việc phát sinh tại thị trường các nước.

6. Đề nghị Bộ Công Thương phối hợp Bộ Giao thông vận tải hỗ trợ đầu tư, hoàn thiện hạ tầng thương mại (giao thông, vận tải, logistics…) nhằm tăng khả năng kết nối phục vụ lưu thông hàng hóa nông sản.

Trân trọng kính chào./.

UBND TỈNH ĐỒNG THÁP